

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD – 4111-02-02/2013
K/13/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

K/13/004/LGD – Realizacja wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych w wyniku kontroli nr P/11/134 pn. „Utrzymanie przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych”.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku

Kontroler

Agnieszka Solecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84835 z 13 marca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miejski w Kartuzach, ul. Hallera 1, 83-300 Kartuzy (dalej: „Urząd”)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Mirosława Lehman, Burmistrz Kartuz

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ sposób realizacji przez Urząd wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/134 pn. „Utrzymanie przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych”.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia przede wszystkim:

- rzetelne i terminowe udzielenie przez Burmistrza Kartuz informacji o stanie realizacji wniosków pokontrolnych skierowanych po kontroli nr P/11/134 „Utrzymanie przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych”;
- zrealizowanie czterech z pięciu wniosków sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym, a także podjęcie działań zmierzających do pełnej realizacji piątego wniosku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne dotyczące kontroli nr P/11/134

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 29 sierpnia do 28 listopada 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła w Urzędzie kontrolę utrzymania przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych.

W związku z ww. kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli przekazała Burmistrzowi Kartuz wystąpienie pokontrolne² zawierające następujące wnioski pokontrolne:

- 1) zaktualizowanie regulaminu organizacyjnego Urzędu i zakresów czynności pracowników wykonujących zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² data wpływu do Urzędu 15 marca 2012 r.

na terenie Gminy Kartuzy o zadania wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³, (dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku”);

- 2) wystąpienie do Rady Miejskiej z inicjatywą dostosowania regulamin utrzymania czystości i porządku do zakresu delegacji wynikającego z art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;
- 3) zapewnienie realizacji przez właścicieli nieruchomości (którzy zbierają odpady na terenie swoich nieruchomości) obowiązku zawarcia umowy o korzystaniu z usług przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów (lub zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych w trybie określonym w ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw⁴);
- 4) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko nieprzekazywania przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne informacji (sprawozdań) m.in. o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania;
- 5) udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych.

(dowód: akta kontroli str. 4-11)

W dniu 29 marca 2012 r., tj. w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym oraz zgodnym z art. 62 ustawy o NIK⁵, Burmistrz Kartuz poinformowała NIK o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, polegających na pracach związanych z opracowaniem szeregu dokumentów (w tym regulaminów) dostosowujących ich zapisy i postanowienia do znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku i nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, które będą obowiązywały od 1 lipca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 12)

Dyrektor Delegatury NIK w Gdańsku zwrócił się do Burmistrza Kartuz o nadesłanie, w terminie do 31 lipca 2012 r., dodatkowej informacji o stanie realizacji wszystkich wniosków pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 13)

W dniu 27 sierpnia 2012 r. tj. 27 dni po wyznaczonym terminie, Burmistrz Kartuz przekazała dodatkową informację o stanie realizacji wniosków⁶. Wynikało z niej, iż:

- 1) dokonano aktualizacji regulaminu organizacyjnego wraz ze szczegółowym określeniem zakresu czynności pracowników wykonujących zadania z zakresu czystości i porządku na terenie Gminy Kartuzy. Powstał nowy Zespół ds. Gospodarki Odpadami, którego zadaniem jest prowadzenie spraw związanych z gospodarką odpadami komunalnymi i gospodarką nieczystościami ciekłymi;
- 2) trwają prace nad uchwaleniem nowego regulaminu utrzymania czystości i porządku;
- 3) w zakresie zapewnienia realizacji przez właścicieli obowiązku zawarcia umowy na odbieranie odpadów komunalnych prowadzone są kontrole pracowników Straży Miejskiej, co skutkuje wzrostem liczby podpisanych umów;

³ Dz. U z 2012 r. poz. 391 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.

⁵ ustawa z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), zwana dalej „ustawą o NIK”.

⁶ pismo nr RL-R.6232.11.2012OG z 20 sierpnia 2012 r.

- 4) w styczniu 2012 r. poinformowano przedsiębiorców o zmianach terminu i zakresu informacji zawartych w sprawozdaniach. Na bieżąco wzywa się podmioty, które nie dotrzymują terminów nadsyłania sprawozdań, jak również uzupełnienia nierzetelnie wypełnionych.

(dowód: akta kontroli str. 14-16)

Przekazane NIK informacje były zgodne ze stanem faktycznym. Ustalenia dotyczące działań podjętych w celu realizacji wniosków (ewentualnie przyczyn niepodjęcia takich działań) opisano w pkt 2 części III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność i terminowość udzielenia przez Burmistrza Kartuz odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne przekazane w wyniku kontroli nr P/11/134.

2. Wykonanie wniosków pokontrolnych

2.1. Wniosek pokontrolny o zaktualizowanie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu i zakresów czynności pracowników wykonujących zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kartuzy o zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku,

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku zostały przypisane w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu⁷ do zadań Wydziału Gospodarki Komunalnej, Zamówień Publicznych i Realizacji Projektu. W zakresach czynności naczelnika ww. wydziału oraz trzech pracowników merytorycznych szczegółowo określono zadania z zakresu czystości i porządku na terenie Gminy Kartuzy.

W zakresie czynności samodzielnego referenta ds. zieleni i czystości nie ujęto zapisów dotyczących monitoringu umowy dotyczącej m.in. zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok padłych zwierząt bądź zabitych w wyniku kolizji drogowych oraz uprzątnięcia miejsca zdarzenia. Nie miało to jednak istotnego wpływu na ocenę realizacji tego wniosku pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 19-51, 52-81, 82-86)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Wniosek pokontrolny o wystąpienie do Rady Miejskiej z inicjatywą dostosowania Regulaminu utrzymania czystości i porządku do zakresu delegacji wynikającego z art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

⁷ Zarządzenie Burmistrza Kartuz nr 114/2012 z 3 września 2012 r.

Uchwałą nr XXVI/377/2013 Rady Miejskiej w Kartuzach z 30 stycznia 2013 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kartuszy ustalono zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kartuszy.

W związku ze stwierdzonymi przez Wojewodę Pomorskiego naruszeniami prawa w ww. uchwale, 13 marca 2012 r. Rada Miejska w Kartuzach dokonała jej zmiany uchwałą nr XXVII/398/2013.

(dowód: akta kontroli str. 87-104)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Wniosek pokontrolny o zapewnienie realizacji przez właścicieli nieruchomości (którzy zbierają odpady na terenie swoich nieruchomości) obowiązku zawarcia umowy o korzystaniu z usług przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów (lub zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych w trybie określonym w ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw⁸)

Opis stanu faktycznego

Wniosek jest w trakcie realizacji.

Według danych na koniec 2012 r. liczba nieruchomości, dla których istnieje obowiązek podpisania umowy na odbiór odpadów komunalnych wynosiła 5.457, natomiast liczba właścicieli nieruchomości, nieposiadających umowy na odbiór odpadów komunalnych wynosiła 2.141 (tj. 39%).

(dowód: akta kontroli str. 105-106)

Burmistrz Kartuz wyjaśniła, że:

- znaczna część nieruchomości, dla których nie zostały podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych stanowią nieruchomości letniskowe;
- z rozmów przeprowadzanych z mieszkańcami wynika, że brak posiadanej umowy, nie oznacza braku usługi odbioru tych odpadów;
- mieszkańcy nie chcąc podpisywać umowy na warunkach im nieodpowiadających, nie sporządzali ich w ogóle, a przedsiębiorca umożliwiał odbiór odpadów „na telefon”;
- pracownicy Urzędu prowadzili prace przygotowujące Urząd do nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, który będzie obowiązywał od 1 lipca 2013 r.

Ponadto Koordynator Zespołu ds. Gospodarki Odpadami wyjaśniła, że do głównych zadań prowadzonych przez Urząd należała kontrola sanitarno-porządkowa (prowadzona przez Straż Miejską w Kartuzach), która objęła całą Gminę Kartuszy. Podczas kontroli sprawdzano m.in. posiadanie stosownej umowy oraz częstotliwość odbioru odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 109, 110-111)

30 stycznia 2013 r. Rada Miejska w Kartuzach podjęła uchwałę nr XXVI/380/2013 określającą szczegółowy sposób świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kartuszy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela

⁸ Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.

nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nowe zasady odbierania odpadów komunalnych będą obowiązywały od 1 lipca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 130-132)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.4. Wniosek pokontrolny o wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko nieprzekazywania przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne informacji (sprawozdań) m.in. o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania,

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Wniosek został sformułowany w wyniku stwierdzenia, że Burmistrz Kartuz nie podjął działań dyscyplinujących wobec dwóch przedsiębiorców (spośród czterech posiadających zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych), którzy nie sporządzili i nie przedłożyli informacji dotyczącej masy poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych, sposobu zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów, masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Kartuz siedmiokrotnie występowała do przedsiębiorców posiadających zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Kartusy. W jednym przypadku dotyczyło to sytuacji, gdy przedsiębiorca nie przedstawił w terminie sprawozdania o odebranych odpadach komunalnych, a w pozostałych przypadkach były to wezwania do poprawienia złożonych sprawozdań.

(Dowód: akta kontroli str. 112-126)

W zakresie obowiązków inspektora ds. ochrony środowiska⁹ wpisano nadzorowanie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym kontroli realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. W zakresach obowiązków samodzielnego referenta ds. gospodarki odpadami oraz pomocy administracyjnej¹⁰ wpisano prowadzenie wykazów i sprawozdań firm oraz sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań gospodarowania odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 58-60, 61-66, 67-69)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5. Wniosek pokontrolny o udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych.

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

22 listopada 2012 r. na stronie internetowej www.odpady.kartusy.pl została umieszczona informacja o punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

(dowód: akta kontroli str. 127-129)

⁹ zakres obowiązków z 3 lipca 2012 r.

¹⁰ zakresy obowiązków z 25 września 2012 r. i 15 listopada 2012 r.

Ocena częściowa

W działalności Urzędu Miasta w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosków pokontrolnych i działania podjęte w celu realizacji wniosków sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/134.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, 17 kwietnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Agnieszka Solecka
Starszy inspektor k.p.

.....
podpis

.....
podpis